

Steeds meer explosies en steeds vaker in woonwijken: de maffianisering van Nederland schrijdt voort

Door [Hans Werdmölder](#) - 3 januari 2024
Geplaatst in [Criminaliteit](#) - [Drugs](#)

Volgens het KNMI was 2023 het warmste jaar sinds het begin van de metingen. Het was ook het jaar dat het aantal explosies in Nederland bijna verdrievoudigde. De politie registreerde vorig jaar nog 228 ontploffingen; dit jaar waren het er al zeker 622, bij onder meer huizen, auto's en bedrijfspanden.

De meeste explosies deden zich voor in de regio's Rotterdam (195) en Amsterdam (154). Maar ook op andere plaatsen in Nederland vonden opvallende aanslagen plaats. Juweliers in onder meer Doetinchem, Vinkeveen, Haarlem, Rijssen en Bussum werden het slachtoffer van plofkraken.

Bij de explosies zijn, wonder boven wonder, geen doden of gewonden gevallen, wél was er grote materiële schade. Dit gegeven wekt de nieuwsgierigheid op, niet alleen van de politie en wetshandhavers, maar ook van criminologen.

Explosieven als pressiemiddel

Algemeen wordt aangenomen dat de explosies, veelal 's nachts en met illegaal, zwaar vuurwerk ('Cobra 6') en zelfgefabriceerde bommetjes, het werk zijn van jonge plegers. Zij doen dit in opdracht van zware drugscriminelen. Er is een duidelijke trend in het criminele milieu waarbij explosieven worden gebruikt als pressie- en intimidatiemiddel bij onderlinge conflicten.

Die conflicten doen zich voor in verschillende criminele circuits, van drugshandel tot handel in illegale kleding. Ook worden explosieven ingezet bij pogingen om mensen af te persen, zo liet de politie weten

Steeds meer explosies en steeds vaker in woonwijken: de maffianisering van Nederland schrijdt voort

aan het ANP. De methode is zeer effectief.

In hetzelfde bericht meldde de politie dat er ook sprake zou zijn van zogeheten *copy cat*-gedrag, bijvoorbeeld bij conflicten in de relationele sfeer. Dit zou inhouden dat andere mensen, geen *hard core* criminelen, door de bomaanslagen op een idee worden gebracht. De politie spreekt van brandbommen geplaatst bij kennissen, buurtgenoten en familie als potentiële doelwitten.

In het afgelopen jaar zijn alleen al in de regio Rotterdam 186 personen aangehouden in verband met de explosies. Meer dan de helft van de daders is jonger dan 23 jaar. De explosieven zorgen voor gevoelens van onzekerheid en onveiligheid in de buurten.

'Het raakt mensen die er niets mee te maken hebben. Daar moeten we iets aan doen,' zei de burgemeester van Vlaardingen onlangs tegen *De Telegraaf*, na wéér een explosie bij het bedrijfspand van de lokale loodgieter. 'We zijn flink opgeschaald deze week, hebben er een groot rechercheteam opgezet,' aldus een politiewoordvoerder tegen de NOS. 'De buurt is er klaar mee, de gemeente zit ermee in de maag. Als we de verdachte van deze aanslag op beeld hebben, gaan we die tonen. Uiteindelijk moeten we bij de opdrachtgevers uitkomen.' In de Rotterdamse buurt Crooswijk zijn zelfs informatie-avonden georganiseerd om de mensen voor te lichten en ze de mogelijkheid te geven inlichtingen te verstekken.

Over de aanslagen in Vlaardingen bestaat nog veel onduidelijkheid. De betrokken loodgieter, de 44-jarige Ron van Uffelen, is al enige tijd ondergedoken bij zijn familie. Er zijn drie verdachten aangehouden, maar hun *'lips are sealed'*. Als mogelijke opdrachtgever wordt de naam van de Schiedamse drugs crimineel Marco Ebben genoemd.

'Soldaten' in dienst van drug lords

Ebben (31), afkomstig uit een bekende criminele familie, is op dit moment een van de meest gezochte criminelen van Europa. Hij is op de vlucht vanwege een nog uit te zitten celstraf van zeven jaar en vier maanden voor de smokkel van vierhonderd kilo cocaïne uit Brazilië naar Nederland. Ebben is in korte tijd uitgegroeid tot een van de belangrijkste spelers in de cocaïnehandel. Hij zou beschikken over wat wordt genoemd 'losse handjes' en wordt zelfs gelinkt aan topcrimineel Jos Leijdekkers (32), alias Bolle Jos, de meest gezochte man van Nederland. Dat stellen bronnen in de opsporing en in het criminele milieu.

In maffiakringen zou men de zeer jonge plegers van de bomaanslagen beschouwen als 'soldaten' die handelen in opdracht van de grote jongens, in dit geval de *drug lords*. We kennen het fenomeen uit Chicago, waar *La Cosa Nostra* al in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw gebruikt maakte van de talloze jeugdbendes om het vuile werk op te knappen.

Binnen de Italiaanse en Amerikaanse maffia is geweld, chantage en intimidatie een beproefde methode om personen te dwingen gevolg te geven aan bepaalde eisen. In het boek *The Godfather* van Mario Puzzo werd het afgehakte hoofd van het zeer succesvolle renpaard Khartoum, met een waarde

Steeds meer explosies en steeds vaker in woonwijken: de maffianisering van Nederland schrijdt voort

van tien miljoen dollar, geplaatst in het bed van de machtige en invloedrijke filmbaas Jack Woltz. Daar ging een dwingend gesprek van de *consigliere* (raadgever) van de peetvader, Tom Hagen, aan vooraf.

De drugseconomie dringt steeds dieper door

De dood van het paard en de bloederige bedscène was bedoeld als ultiem pressiemiddel om de wensen van maffiabaas Don Vito Corleone uit New York ingewilligd te krijgen. Woltz werd wakker in zijn bed met een grote plas bloed. Bij de aanblik van het afgehakte hoofd van Khartoum schreeuwde hij het uit, maar aan de buitenwereld liet hij niets weten over de ware oorzaak van de plotselinge dood van zijn geliefde renpaard.

Het bleek een zeer effectieve methode om Woltz te dwingen een prominente filmrol te geven aan Johnny Fontane, het petekind van de peetvader. Woltz deed nooit aangifte bij de politie: hij was bang voor de mogelijke gevolgen. Zo werkt de maffiaterreur.

Kennelijk vinden dergelijke maffiapraktijken nu ook op kleine schaal in Nederland plaats. De drugseconomie dringt steeds dieper door in de haarvaten van onze samenleving. Steeds meer burgers worden geconfronteerd met de gevolgen daarvan. De nestor van de Nederlandse criminologie Cyrille Fijnaut noemde deze trend ooit treffend 'de maffianisering van Nederland'.

Hans Werdmölder is criminoloog en antropoloog. Hij is onder meer de biograaf van prof A.N.J. den Hollander: [Den Hollander - Dwars boegbeeld van de Nederlandse sociologie](#). Het boek is gepubliceerd door Uitgeverij Blauwburgwal.

Wynia's Week verschijnt 104 keer per jaar met even onafhankelijke als broodnodige berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk. [Doet u mee?](#) Hartelijk dank!